

miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug rettes op på en fejl i klagebestemmelserne.

1.2. Høring i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 11. april 2007

Den 11. april afholdt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg en åben høring om de to lovforslag - daværende L 175 og L 176 fremsat den 1. marts 2007 -, hvor professor, dr. jur. Ellen Margrethe Basse (EMB), advokat, lic.jur. Mogens Moe (MM), og professor, dr. jur. Peter Pagh (PP) var indbudt til at kommentere lovforslagene. Kommentarerne var stærkt kritiske. Nedenfor gennemgås og kommenteres de væsentligste elementer af denne kritik. Der henvises desuden til udskriften af høringen (L 175 - bilag 11, folketingsåret 2006-07) og til ministeren svar på spørgsmål 4-6 ad L 175 og L 176, folketingsåret 2006-07.

1.2.1. Valg af lovmodel

Det blev anført, at de fremsatte lovforslag ikke kunne ændres og forbedres i tilstrækkeligt omfang, og at der derfor burde tilvejebringes en helt ny strategi for implementeringen og dermed et eller flere nye lovforslag, herunder eksempelvis en model, hvor direktivet inkorporeres med forholdsvis få bestemmelser og direktivet som bilag. En anden model kunne være at gennemføre direktivet ved en omskrivning af direktivets regler i én lov, hvilket ville give meget store pædagogiske fordele, større overskuelighed og færre fortolkningsproblemer.

Der blev herunder peget på den model, der er anvendt i lov om erstatningsansvar for miljøskader, der dog skulle suppleres med en pligt for myndighederne til at gøre ansvaret gældende og adgang for NGO'er til at stille krav herom.

For så vidt angår miljøskadeerstatningsloven (lov nr. 225 af 6. april 1994 om erstatning for miljøskade) bemærkes, at denne vedrører det civilretlige erstatningsansvar som følge af miljøskade, dvs. at det regulerer privates adgang til at kræve erstatning for personskade, tab af forsørger, tingsskade og andet formuetab som følge af forureningsskader. De foreliggende lovforslag indebærer derimod en offentligtlig regulering af ansvaret for og forpligtelserne til forebyggelse og afhjælpning i tilfælde af miljøskade eller overhængende fare for miljøskade forårsaget af erhvervsmaessige aktiviteter. Udgangspunktet her er derfor ikke et erstatningsansvar, men en handlepligt for de virksomheder m.v., som er ansvarlige for miljøskaden eller den overhængende fare for en miljøskade.

På et enkelt punkt ligner miljøansvarsdirektivet og miljøskadeerstatningsloven hinanden, nemlig ved begge at indeholde et bilag over aktiviteter, der er undergivet et ubetinget ansvar. Miljøskadeerstatningslovens bilag opregner de virksomhedstyper, der er omfattet af loven, mens miljøansvarsdirektivets bilag III opregner de aktiviteter og påvirkninger, der på forskellig vis er reguleret af EU-regler og som vurderes at indebære særlige risici for natur og miljø, og derfor er undergivet et ubetinget ansvar for miljøskade eller overhængende fare herfor. Der ses dog store problemer ved blot at gengive direktivets bilag III, idet virksomheder og myndigheder ikke umiddelbart vil kunne se, hvilke aktiviteter der er omfattet. Det ville kræve, at den enkelte virksomhed eller myndighed skulle fortolke de enkelte direktiver for at finde ud af, om vedkommende er omfattet af reglerne. Det bemærkes, at det heller ikke vil være enkelt og let overskueligt at genfinde de EU-rettede regler. Reglerne er ofte gennemført ved at vedtage nye regler, men andre gange er det blot konstateret, at der allerede var tilsvarende, i visse tilfælde strengere regler, der eventuelt blot skulle ændres i begrænset omfang.

En inkorporering af direktivet med få bestemmelser og direktivet som bilag er meget sjældent anvendt på miljø- og naturområdet og i udgangspunktet kun, hvor direktiver kun eller helt overvejende fastlægger pligter for staten og/eller andre offentlige myndigheder. Miljøansvarsdirektivet er ikke en sådan type direktiv. Modellen ville medføre behov for en hel del supplerende bestemmelser, idet for det første visse bestemmelser i direktivet efterlader uklarheder, for det andet skal der foretages en række valg, hvor direktivet giver valgfrihed og for det tredje skal der tages stilling til gældende, strengere regler m.v. Modellen vurderes derfor som uegnet i dette tilfælde.

I valget af lovmodel (et lovforslag eller to lovforslag) til gennemførelse af miljøansvarsdirektivet er der taget udgangspunkt i, hvordan tilsynsmyndighederne anvender den eksisterende lovgivning. Der er således i forskelligt omfang i forvejen regler med forpligtelser for den ansvarlige til at handle, når der er sket noget, og regler, som sikrer håndhævelsen. Dette indebærer, at der tages udgangspunkt i de love, som i dag regulerer de forskellige relevante områder af miljøreguleringen, og som tilsynsmyndigheden i dag konkret anvender i sin håndhævelse.

En sag om en skade vil f.eks. starte ved, at tilsynsmyndigheden modtager en anmeldelse fra den ansvarlige for driften selv eller naboer m.v., eller ved, at myndigheden selv opdager det i forbindelse med tilsyn. Det vil ofte ikke være klart for hverken den an-